

Oponentský posudek na magisterskou práci

Rupertová, Tereza, *Poslání pastýře dnes na základě biblického pohledu*. Magisterská práce, UK HTF, Praha 2009, 67 s.

1. Téma, zaměření a metody práce

Předložená práce je založena na biblických poznatcích, zabývá se otázkou prakticko-teologickou a závěry shrnuje s ekumenickým dosahem. Autorka vychází z teologického pojetí pastýře ve Starém i Novém zákoně. Zamýšlí též nad specifiky i paralelami ve vnímání pastýře v současnosti, a to u třech nejpočetnějších církví v České republice, práci zakončuje porovnáním biblické představy pastýře s naukou jednotlivých církví. Téma práce je aktuální i z toho důvodu, že církve v dnešní době více pracují ekumenicky v oblasti pastorační, a proto jsou závěry autorky určitým impulsem k chápání jedinečnosti i obecnosti jednotlivých církevních přístupů.

Autorka použila historicko-kritickou metodu při analýze pojmu pastýř v biblickém pojetí, výsledky zúročila v teologické interpretaci. Při popisu pojmu pastýř postupuje tématicky a na základě syntézy předkládá ekumenický pohled na zkoumanou problematiku.

2. Formální podoba práce

Celkový rozsah práce je 67 stran, přičemž rozsah vlastního textu tvoří 52 stran. Vzhledem k počtu řádků i znaků na straně lze považovat limit 60-ti stran za splněný. Magisterská práce obsahuje prohlášení, poděkování, anotace a klíčová slova v českém i anglickém jazyce, obsah, seznam použitých zkratk, úvod, 3 kapitoly, souhrn a interpretaci poznatků, resumé, závěr a seznam použité literatury. Poznámky a odkazy na citovanou a použitou literaturu v celkovém počtu 140 jsou uváděny na každé straně zvlášť. Práce je přehledně členěná a překlady se v ní vyskytují v akceptovatelné míře.

Po formální stránce lze autorce vytknout menší prohřešky: V seznamu literatury chybí u knižních titulů ISBN a celkový počet stran, jedna citovaná publikace není uvedena v seznamu vůbec (Viescher L. citován na s. 50). Internetové zdroje neobsahují údaje přesně podle normy.

Autorka nedodržela důsledně používání velkých písmen u oficiálních názvů církví i u jednotlivých pojmů. Např. autorka používá pojem „mesiáš“ a „pastýř“ s malým i velkým písmenem i v případě, že se jedná o tentýž význam, tzn. je to někdo, kdo je „zaslíbený Hospodinem“ (s. 22). Pro dvojí citaci je použito stejné uvozovací znaménko (s. 14, 15, 23 aj.).

3. Práce s prameny a literaturou

Autorka použila ve své práci 32 knižních titulů, z toho 2 cizojazyčné a 5 internetových zdrojů. Do textu zařazuje biblické odkazy průběžně. Celkově lze říci, že co do ekumenického pojetí je literatura zastoupena rovnoměrně. Autorka pracuje s prameny a literaturou podle požadavků a citačních norem.

4. Obsah práce

První kapitola („Pastýř v Bibli“, s. 14-28) sumarizuje hlavní úlohu pastýře v biblické době ve vztahu k pastevectví a kočovnému stylu života Izraelců. Zaměřuje se též na pojmy služebník, kněz, panovník a Hospodin. Novozákonní charakteristika je zaměřena na srovnání pojmů pastýř - kněz, pastýř - Ježíš Kristus.

Druhá kapitola („Pojetí pastýře v současnosti (ČR)“, s. 29-55) se zabývá pojmovým vymezením pastýře i náplní jeho činnosti, obsahuje krátký vhled do historie pastore a vývoje kněžství, přibližuje pojetí pastýře v Římskokatolické církvi, Církvi československé husitské i v Církvi českobratrské evangelické. Všímá si postavení biskupů, kněží, jáhnů i laiků (s. 35-49) i „Ekumenického pohledu a srovnání nauk popsanych církví“ (s. 50-54), v kterém se zaměřuje na pojmy kněžský (jáhenský) úřad a „obecné kněžství“.

Třetí kapitola (s. 55-63) srovnává biblickou charakteristiku pastýře se současným chápáním. Autorka vybízí k zohledňování poznatků z jiných oborů i ideálu prvotní církve. Za třetí kapitolou následuje shrnutí zkoumané problematiky.

5. Přínos práce

Hlavní přínos této práce vidím v její ekumenické perspektivě. Autorka se zamýšlí nad hlavními rozdíly vnímání pastýře ve třech nejpočetnějších církvích v České republice a pomocí dialogu se čtenářem srovnává původní význam tohoto pojmu, dnešní interpretaci i aktuální náhledy z praxe.

6. Připomínky

V biblické části mohlo být uvedeno více zahraničních titulů. V podkapitole zabývající se Římskokatolickou církví chybí dokumenty 2. Vatikánského koncilu např. Dekret o pastýřské službě biskupů v církvi (Christus Dominus) nebo hlubší zkoumání konstituce Lumen Gentium (kap. 2 „všeobecné kněžství“). Diskusi o ekumenických podnětech mohla autorka opřít o více děl z oblasti ekumenické teologie (v textu použila díla Neunera, P. a Filipiho, P.).

Za slabší považuji práci s některými delšími citáty, které tvoří v textu i samostatné odstavce a již nejsou dále explikovány nebo shrnuty (např. s. 17-18, s. 23, s. 27-29, s. 48-49 aj.). Dále autorka v podkapitole „Pastýř – člověk“ nezhodnotila podněty z Pastorálních listů (s. 23-25) i přesto, že se vyrovnává s pojmem biskup i jáhen v některých církvích.

Otázky k obsahu:

- 1) Jak rozumí autorka pojmu A. Opatrného „oživování víry křesťanů“ (s. 31) nebo J. Smolíka duchovní péče jako „služba k víře“ (s. 32) z hlediska poimeniky?
- 2) Autorka vybízí k aktualizaci pastýřské služby (s. 33). Podobnou myšlenku vyjadřuje i na s. 62 slovy: „moderní pastýř by měl být moderní“. Existuje v této aktualizaci určitá hranice?
- 3) Co je podle autorky základem ekumenického pojetí poslání pastýře?

7. Celkové hodnocení

Předložená písemná práce Terezy Rupertové splňuje požadavky magisterské práce, a proto ji doporučuji k obhajobě. Po obsahové stránce hodnotím práci jako velmi přínosnou. Vzhledem k výše uvedeným formálním i obsahovým výhradám navrhuji hodnocení „**velmi dobře**“ (2).

V Praze dne 13. září 2009

ThDr. Mgr. Noemi Bravená